PANORAMA RACŁAWICKA WE WROCŁAWIU

Fot. Daniel.zolopa, CC BY-SA 4.0, Wikimedia Commons

Panorama Racławicka to oddział Muzeum Narodowego we Wrocławiu. Pokazuje ogromny, cylindryczny obraz „Bitwa pod Racławicami”, namalowany w latach 1893–1894 we Lwowie. Płótno przeszło długą drogę: z rotundy we Lwowie, przez magazyn kolejowy, do własnego budynku nad Odrą. Wizyta trwa krótko, a mało która atrakcja Wrocławia tak mocno działa na wyobraźnię, także w deszczowy dzień.

OBRAZ, KTÓRY OGLĄDA SIĘ OD ŚRODKA

Płótno ma około 114 metrów długości malowanej przestrzeni i 15 metrów wysokości. Zszyto je z czternastu pasów sprowadzonych z Belgii. Widz stoi na platformie pośrodku rotundy, a obraz otacza go dookoła. Przed płótnem ustawiono sztafaż, czyli przedmioty i makiety, które łączą się z namalowanym krajobrazem i dają wrażenie głębi.

Obraz przedstawia bitwę, którą Tadeusz Kościuszko wygrał pod Racławicami w 1794 roku. Pomysłodawcą i autorem koncepcji figuralnej był Jan Styka. Wojciech Kossak odpowiadał głównie za stronę malarską, a pracowali z nimi między innymi Ludwig Boller, Tadeusz Popiel i Włodzimierz Tetmajer. Obraz powstał na stulecie insurekcji kościuszkowskiej i po raz pierwszy pokazano go publiczności we Lwowie 5 czerwca 1894 roku.

DROGA ZE LWOWA DO WROCŁAWIA

Do 1944 roku Panorama stała we Lwowie, w rotundzie w Parku Stryjskim. Po wojnie, w 1946 roku, trafiła do Wrocławia razem z częścią zbiorów Ossolineum. Najpierw leżała w magazynie kolejowym na Brochowie, potem w muzeum państwowym. Przez dziesięciolecia nie wystawiano jej w całości, bo temat bitwy, w której Polacy pokonali Rosjan, był niewygodny dla władz PRL, zależnych od Moskwy.

Budowa rotundy ruszyła na początku lat 60. i ciągnęła się latami. Budynek zaprojektowali Ewa i Marek Dziekońscy. Od 1985 roku obraz ma tu stałe miejsce. Budynek wpisano do rejestru zabytków w 1991 roku.

JAK ZAPLANOWAĆ WIZYTĘ

Do obrazu wchodzi się w określonych porach, w grupach. Bilet kupuje się zwykle na konkretny dzień i godzinę, dlatego w sezonie i w weekendy warto zarezerwować wejście z wyprzedzeniem.

PUNKT PROGRAMU	Orientacyjny czas
ZWIEDZANIE ROTUNDY Z OBRAZEM	około 45 minut do godziny
ROTUNDA I SPACER PO OKOLICY	1,5 do 2 godzin

Czasy są orientacyjne i zależą od tempa zwiedzania.

O CZYM WARTO WIEDZIEĆ WCZEŚNIEJ

- Ceny biletów, godziny i zasady rezerwacji zmieniają się, sprawdźcie je na stronie muzeum.
- W 2020–2021 roku rotunda przeszła remont i renowację obrazu. Obraz ponownie pokazano 27 lipca 2021 roku.

CO OBOK

Po obejrzeniu obrazu zajrzyjcie do przewodnika po Wrocławiu, bo większość tras zaczyna się właśnie w tej okolicy.

PRZYDATNE LINKI

- Panorama Racławicka, strona muzeum
- Muzeum Narodowe we Wrocławiu

MAŁO KTO WIE

- **Przez lata Wrocław widział tylko kawałki obrazu.** Od lat 60. pokazywano pojedyncze fragmenty, czyli bryty, a resztę trzymano w magazynie. Całe płótno rozwieszono dopiero w rotundzie w 1985 roku.
  Źródło: Wikipedia
- **W 1980 roku obraz na chwilę wywieziono z Wrocławia.** W czerwcu 1980 roku płótno wywieziono do Zamku Królewskiego w Warszawie. Po sierpniu 1980 roku decyzja zapadła na korzyść Wrocławia i prace nad rotundą ruszyły dalej.
  Źródło: Wikipedia
- **Obraz wisi wyżej niż poziom powodzi.** Płótno wisi kilka metrów nad poziomem gruntu, co zabezpiecza je przed zalaniem, nawet gdyby woda z Odry dotarła do rotundy. Mogło to mieć znaczenie podczas wielkiej powodzi w lipcu 1997 roku.
  Źródło: Wikipedia

Fakty w tym przewodniku sprawdzono w listopadzie 2026 r.

AUTOR

Marcin Roszak

Związany z Cieplicami. Zgłosił do budżetu obywatelskiego odbudowę wieży widokowej na Sołtysiej Górze i pilnował projektu aż do jej otwarcia. Przewodniki opracowuje na podstawie sprawdzonych źródeł. Więcej: marcinroszak.eu.